

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4833/2021
25.11.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Марине Милановић и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ сви из ... и ГГ из ..., чији је пуномоћник Вера Биљетина адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 38/21 од 18.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.11.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 38/21 од 18.03.2021. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 38/21 од 18.03.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 9175/18 од 17.06.2020. године, која је исправљена решењем тог суда П 9175/18 од 30.09.2020. године, ставом првим изреке, утврђено је да су тужиоци власници са по $\frac{1}{4}$ идеална дела на новчаним средствима на текућим рачунима код банака наведеним у овом ставу изреке и путничком возилу марке „Peugeot“ тип 106, број мотора ... произведеног 1997. године, и сукорисници са по $\frac{1}{4}$ идеална дела на праву коришћења гробнице број .. у четвртном реду, парцела .. на ... гробљу у ..., све по основу законског наслеђивања покојног брата од стрица ДД бившег из ..., преминулог дана ...2009. године, што је тужена дужна да призна и трпи. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима, као солидарним повериоцима, надокнади трошкове парничног поступка у износу од 234.000,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење па до коначне исплате, у року до 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужилаца за исплату законске затезне камате на износ трошкова поступка од 234.000,00 динара почев од 17.06.2020. године до наступања услова за извршење.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 38/21 од 18.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 9175/18 од 17.06.2020. године, исправљена решењем П 9175/18 од

30.09.2020. године, у првом и другом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужилаца и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Тужена сматра да постоје услови и за одлучивање о посебној ревизији, ради новог тумачења права и разматрања правних питања од општег интереса, посебно у вези са начелом правне сигурности.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију, са предлогом да се иста одбије и тужена обавезе на накнаду трошкова поступка за састав одговора на ревизију и судске таксе за тај поднесак.

Према одредби члана 404. став 1. ЗПП, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако Врховни касациони суд оцени да је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права (посебна ревизија).

У тужби поднетој 29.05.2018. године вредност предмета спора одређена је износом од 4.500.000,00 динара. Тако одређена вредност предмета спора нижа је од имовинског цензуса меродавног за оцену дозвољености ревизије у смислу члана 403. став 3. ЗПП – динарске противвредности 40.000 евра, која је по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе (1 евро=18,53 динара) износила 4.727.412,00 динара. То значи да ревизија тужене против другостепене пресуде донете у овом спору не би била дозвољена, због чега је о изјављеној ревизији одлучивано на основу члана 404. ЗПП.

Тужиоци – законски наследници покојног ДД (умро ...2009. године) из трећег наследног реда (члан 16. Закона о наслеђивању) који нису учествовали у поступку расправљања његове заоставштине, поднетом тужбом траже утврђење својих наследних удела на имовини оставиоца, праву коришћења гробнице и путничком возилу на којој је правноснажним допунским решењем Првог основног суда у Београду О 13562/11 од 13.12.2011. године тужена оглашена за наследника (члан 21. Закона о наслеђивању) и имовини – новчаним средствима на означеним рачунима код банака, која није била предмет наслеђивања.

По оцени Врховног касационог суда, у овом спору нема разлога због којих би требало дозволити одлучивање о посебној ревизији тужене.

О тужбеном захтеву правноснажно је пресуђено у складу са правним ставом израженим у пресуди Врховног касационог суда Рев 402/2016 од 15.12.2016. године, донетој у битно истоветном чињенично-правном спору, при чему су нижестепени судови одлуку донету у овом спору засновали на разлозима наведеним у образложењу те пресуде. Тужена уз ревизију не прилаже правноснажну одлуку којом је у истој врсти спора другачије пресуђено, да би из тог разлога постојала потреба одлучивања у циљу уједначавања судске праксе.

Тужена у ревизији тражи ново тумачење права – одредби чланова 21. и 209. Закона о наслеђивању, у вези са чланом 221. тог закона и члановима 28. и 73. Закона о основама својинскоправних односа.

Одредбом члана 21. Закона о наслеђивању прописано је да Република Србија наслеђује ако оставилац нема других законских наследника, она се не може одрећи наслеђа и заоставштина коју наследи постаје државна имовина. Из наведене одредбе јасно следи да је Република Србија наследник само ако оставилац нема других законских наследника који могу и хоће да наследе његову заоставштину. Дакле, докле год оставилац има бар једно лице из круга законских наследника које хоће и може да наследи, Република Србија не наслеђује. У конкретном случају, оставилац има сродника из круга законских наследника који хоће да наследе његову имовину.

Одредба члана 209. став 2. Закона о наслеђивању, којом је прописано да Република Србија стиче својину на предатим стварима у року од три године за покретне, односно десет година за непокретне ствари почев од отварања наслеђа, примењива је у ситуацији када се на оглас који је објавио оставински суд у року од године дана од најкасније објављеног огласа није пријавио ниједан наследник и суд зато донето решење којим је заоставштину предао на уживање Републици Србији. У поступку за расправљање заоставштине покојног ДД оставински суд није објавио оглас (члан 208. Закона о наслеђивању) и није донео решење којим је заоставштину предао на уживање Републици Србији (члан 209. став 1.) да би протеком означених рокова тужена стекла својину. Осим тога, чак и када би се наведена одредба могла применити у овом спору, тужена није могла у складу са чланом 209. став 2. Закона о наслеђивању стећи право коришћења на гробници, јер од отварања наслеђа до дана подношења тужбе није протекао рок од 10 година.

Према члану 221. Закона о наслеђивању, право наследника да захтева заоставштину не застарева (став 1.), али се тиме не дира у правила о одржају, стицању од невластника и застарелости потраживања (став 2.). Из ове одредбе јасно произилази да наследнички захтев не застарева, али и да се може истицати све до тренутка док га не анулира дејство других института грађанског права: одржај, стицање од невластника и застарелост потраживања. При том, лице које је правоснажним решењем о наслеђивању оглашено за наследника, а доцније се утврди да му не припада наследно право, својину на стварима које чине заоставштину може стећи само ванредним одржајем – протеком рока од десет година за покретне ствари, односно 20 година за непокретности, прописаних чланом 28. став 3. и 4. Закона о основама својинскоправних односа. То лице не може имати закониту државину, без обзира на основ и разлог због којег је држао заоставштину, јер има положај лица за које се узима да никада није било наследник. У овом случају, од отварања наслеђа до подношења тужбе (када је тужена постала несавесни држалац), нису протекли рокови из члана 28. став 3. и 4. Закона о основама својинско правних односа, да би тужена одржајем стекла својину на путничком возилу и право коришћења гробнице, због чега наследнички захтев тужилаца у овом спору не би био основан.

Из наведених разлога, по оцени Врховног касационог суда, нема места одлучивању о посебној ревизији тужене јер из изложеног тумачења одредби материјалног права на које се ревидент позива, за тужену не би била донета другачија одлука у погледу оставиоачеве имовине на којој је оглашена за наследника.

У односу на новчана средства оставиоца на рачунима код банака, која нису била предмет расправљања у правноснажно окончаном оставинском поступку, тужиоци као лица која нису учествовала у том поступку своја наследна права остварују у складу са одредбама чланова 128 – 130. ЗВП којима је регулисано остваривање наследно правних захтева у односу на накнадно пронађену имовину, у случају када се појави наследник који није учествовао у поступку за расправљање заоставштине.

Следствено изложеном, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

С обзиром да вредност предмета спора побијаног дела не прелази имовински цензус предвиђен чланом 403. став 3. ЗПП за дозвољеност ревизије, то је применом члана 410. став 2. тачка 5. и члана 413. тог закона одлучено као у другом ставу изреке.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни. Због тога је захтев тужилаца за накнаду тих трошкова одбијен и на основу члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић